

Ahuntzaren Eztula

ORRATZA ETA AZALA

TATUAJEAN, EMAITZAZ GAIN, PROZESUA DA OSO GARRANTZITSUA

Bazkari batean Ahuntzaren Eztula tatuatzailearen alboan suertatu nintzen arte –iazko Feministaldian– ez nekien *handpoke* teknika existitzen zenik ere. Berehala aitortu nion azala markatzeak betidanik sortu izan dizkidala erakarmena eta bertigoa. Hizketan aritu ginen azkenburukoak arte. Eta orain tatuajeak ditut.

 DANELE SARRIUGARTE MOCHALES DANI BLANCO / ARGIA CC BY-SA

Noiz eta nola hasi zinen tatuajeak egiten?

2017 inguruan. Bilbon bizi nintze-la, lagun batekin eta lagunaren azaletan saltseatzen hasi nintzen. Egia esan ez nuen inoiz proiektatu tatuatzaile izango nintzenik, jolasetik hasi ginen eta nahiko inprobisatua izan da urte hauekako ibilbidea. Gero hona itzuli nintzen, Gipuzkoara, jendea tatuatzen nuela enteratu zen, gainera *handpoke* teknikaz —nahiko ezezaguna zen— eta niregana etortzen hasi ziren. Pixkanaka joan naiz geroz eta jende gehiago tatuatzen.

Zure burua lan horretan proiektatu ez arren, gustuko zenituen tatuajeak?

Bai. Oso goiz egin nuen lehenengoa, izebak eta amak lagundu ninduten. Txikitatik izan dut tatuajea osatze-prozesu modura erabiltzen zuten zibilizazio zaharrekiko interes handia.

Handpoke teknika erabiltzen duzu.

Zer da?

Beti konparatzen dut eskuz edo makinaz jostarekin. Kasu honetan *handpoke* teknikaz, orratz batez, haria erabili ordez,

tinta da marra trazatzen duena, eta euskarria azala da, oihala beharrean.

Hasieratik izan zenuen interesa teknika horrekiko?

Ikasle-garaiko prekarietatea izan zen makina ez erostearen arrazoia. Probatzeko, orratzak erosi genituen, eta horrekin hasi ginen. Makina askoz garestiagoa zen, beste nolabaiteko jakintza bat ere eskatzen zuen. *Handpoke* teknikaz nola eta noraino ziztatu behar duzun ere ikasi behar da, baina gertukoagoa iruditzen zait, gordinagoa.

Ahuntzaren eztula

PASAIA, 1993

Arte Ederrak ikasi zituen Bilbon, eta orain dela sei urte inguru hasi zen tatuajeak egiten. *Handpoke* teknikarekin tatuatzen du, hau da, eskuz, makinarik gabe, eta tatuajearen prozesua zaintzea eta mimatzea gustatzen zaio. Badu estilo bereizgarri bat: marrak, bestelako forma geometrikoak, fauna eta flora, eta euskal iruditegiko elementuak egiten ditu, esate baterako. Haren Instagramean topatuko duzue lagin eder bat: @ahuntzareneztula.

Dena den, une jakin batean makina bat erosi zenuen, eta gero utzi egin zenion erabiltzeari.

Erosi nuen, eta tatuaje batzuk egin ere bai, batez ere jendeak gauza handiak eskatzen zizkidalako, eta halakoe-tarako azkarragoa eta praktikoagoa da makina. Baina ez neukan *handpoke*-arekin neukan sentsazio berdina. Askoz ere konektatuago sentitzen naiz *handpoke* teknikarekin: soinurik gabe, soilik orratza, azala, eta ni; purutasun hori.

Zein dira bi tekniken arteko alde nagusiak?

Niretzat *handpoke*-ak badakar zer-bait energiaren aldetik, gertukoagoa iruditzen zait azalarekin edo beste pertsonarekin. Zikatrizazioa azkarragoa da *handpoke* teknikaz, azalak gutxiago sufritzen du eta, odol gutxiago botatzen da... Baina hori pertsonaren bizimoduaren baitan ere badago.

Handpoke-arekin, bestalde, elektrizitaterik behar ez denez, mugitzeko askatasun handiagoa duzu.

Bai, mugimendurako aukera gehiago ematen du, beste espazio batzuetan tatuatzeko, naturan tatuatzeko, betiere neurri higienikoak bermatuta, noski. Eta niri asko gustatzen zait naturan tatuatzea, asko gustatzen zait arrasto megalitikoak dauden espazioetan tatuatzea.

Zer interes duzu horrekiko?

Esaten da eraikuntza megalitikoak altxatzen zirela energia-fluxu handiak zeuden lekuetan, azpiko urak zeuden lekuetan, eta nolabait espazio horietan sortu dena sentitzeak berezi egiten du prozesua. Ez dakit aipatu dudana, baina niretzat, emaitzaz gain, prozesua oso garrantzitsua da.

Ahuntzaren Eztula izena nondik dator kizu?

Atsotitzetik. Egia esan, ez naiz oso ondo gogoratzen. Bilboko garaian izan zen, Instagramean zer izen jarri pentsatzen. Ahuntza, nire mendizale-tasunarengatik, eta suziri andrea izateagatik. Bestalde, ahuntzaren eztulak prozesuaren alderdi hori ere islatzen du: ikusezinak garrantzia du.

Baduzu tatuatzeko estilo bat: landareak, forma geometrikoak...

Esango nuke alor ezberdinetan geometria badela erakartzen nauen zer-bait: eskulturan, arkitekturan eta marrazketan ere bai. Naturako elementuak eta euskal iruditegiko lanabesak ere oso barrutik atera zaizkidan formak izan dira.

Eta marrak?

Gogoratzen naiz marrak egiten hasi nintzenean herrian esaten zidatela: marrak zertarako? Hasierako momentutik pila gozatu izan dut prozesu honekin: gorputza osotasun batean ikusi eta osotasun horrekin jolastearekin. Gorputz horrek zer eskatzen didan ikusi eta marren bitartez antolatu.

Nolakoa izaten da tatuatzera datorren pertsonarekiko harremana? Nolabaiteko lankidetzat bat gertatzen da? Zuk zeuk badituzu diseinu batzuk...

Nire erronketako bat da diseinu gehiago egitea, zeren egin izan ditut, baina nahi baino gutxiago, azkenean egunerokotasuneko beharrak asetzen joan naiz eta. Zerbait eskatu, hau egin.

Orduan jendeak eskatzen dizu hau edo bestea egin nahi duela...

Bai, ezezkoak ere eman izan ditut, erakartzen ez didaten formak edo elementuak eskatzen badizkirate, eta ezezkoak eman dizkiet baita ere sentsazio ona eman ez didaten pertsoneri edo seguru sentiarazi ez didaten pertsoneri. Normalean Instagrametik idazten didate, edo ahoz aho: mezu bat bidali edo deitu. Hortik sortzen da prozesua. Beraien ideia zein den esan, nik nire estiloan irudikatzen dut, eta saiatzen naiz ahalik eta gertukoena izaten eta bi aldeak eroso sentitzen. Inprobisatzen ere izan daiteke.

Jendeak zer eskatu ohi dizu gehien?

Ba, lehenagoko galderarekin lotuta, marrak, elementu geometrikoak, hemengo eta beste kultura batzuetako forma eta sinboloak ere. Gauza ornamentalak. Azkenean marrak badira ornamentalak, gorputzaren formarekin jolasten dute, belarrien, behatzen, oinen... formara egokitzen, adibidez.

Bihotzean gordeta daukazun esperientziarik?

Orokorrean pertsona jakin batzuekin

izandako hartu-eman bereziak. Harreman politikak sortu ditut tatuajearen bitartez, pertsona interesgarri asko ezagutu ditut, miresten ditudan pertsonak tatuatu, energia oso berezia sortzen da prozesuan... Beste leku batzuetan tatuatu.

Tatuajeak egiteko berariazko girorik edo sortzen duzu?

Esango nuke baditudala erritualtxo batzuk. Batetik eta nire bizitzan orokorrean oso garrantzitsua dena, usaina. Intentsua eta beste usain batzuk. Gero musika ere, *playlist-a* aukeratzen dut momentuan sentitzen naizenaren arabera, edo ez dakit, agian aurreiritziak dira, baina zu tatuatzeko bazaitut, Da-

nele, ba *playlist* hau jarriko dut. Eta gero janzkera, beti beltzez.

Bestalde, naturan tatuatu izan dudanean, askotan gertatu izan da hartu-eman hori, espazio berriak ezagutzea. Aurrekoan Oiartzunera joan nintzen, eta ezagutzen ez nuen leku bat erakutsi zidaten, mairu-baratzekin, eta oso polita izan zen hor tatuatzea.

Esan bezala, zure espazioan tatuatzeaz aparte, hortik kanpo ere egiten duzu.

Ez da askotan egiten dudana zer bait, bai-

na bai. Aurten, adibidez, Greziako irla batean egon nintzen udan. Orratzak eraman nituen eta kristoren esperientzia izan zen.

Tatuajeak egin dituzu Grezian?

Bai. Karteltxo bat jarri nuen herrian, eta jende pila batek idatzi zidan. Ez nuen imajinatzen eta...Oso esperientzia berezia izan da. Atzerrian ez naiz inoiz horrelako hartu-eman berezi bat egiten jardun. Greziak badu kultura oso indartsua, lurraekin eta beraien historiarekin oso lotua, eta horrelako prozesu batean hori jasotzea berezia izan da, iruditu zait beste modu bat dela espazio baten parte izateko eta harremanak sortzeko.

Esaten dute, behin hasiz gero, tatuajeak adikzio baten modukoak direla... Hala uste duzu? Zer simbolizatzen du tatuajeak?

Bakoitzak bere gorputzarekiko daukan konexioaren baitakoa da hori, eta tatuaje horrekin zer irudikatu nahi duen. Batzuek beren haurren edo beste norbaiten izena tatuatzeko dute, edo beren baserriko harri bat... edozer. Niretzat adikzioa sortzen duena prozesua da, prozesuak ematen didana, baina bada go gorputza eraldatzearen kontzeptu hori, jendeak piercing bitartez, janzkeraren bitartez, orrazkera aldatuz... ere egiten duena. Uste dut hori dela adikzioa hein batean, horrek engantxatzen du, eta aparte modak jarraitzea ere bai, noski. Batzuek asmo oso argiak izaten dituzte: beso guztia tatuatuta eduki nahi dute, edo gorputz guztia, edo bizkarrean istorio bat kontatu, edo Japoniako elementuak soilik tatuatu... Beste batzuek, berriz, eta nire kasua hori da,

momentuan momentukoa egiten dugu. Ezin dut irudikatu bi urte barru zer nahi izango dudana. Orain hemen nago eta erabakitzen dut hau egitea, baina etorkizunearan zeinek daki.

“**Oso jende helduari ere egin dizkiot tatuajeak; 80 eta piko urteko emakume bati bere lehena egin nion. Etorri ziren bera, alaba eta iloba tatuaje berdina egitera**”

Tatuatzeko uneak izan dezake puntu katartikoa ere, esku-hartze oso zuzen da

gorputzean, sentsazio asko

pizten ditu, mina eta plazera...

Hor ere pertsona bakoitzak minarekiko daukan tolerantzia eta lotura sartzen dira. Batzuek nahiago dute min handiago jasan baina denbora gutxiago; horiei

ez diet gomendatzen *handpokea*, edo bai, baina kontuan har dezatela denbora gehiago izango dela makinaz baino. Beste batzuei ez zaien inporta denborarena. Trantze moduko batean sartzen dira, prozesuaz nolabait gozatzen: "Tatuajea egiten ari naiz, denbora X, ez dakit noiz bukatuko duen, baina aurrera".

Tatoo Circus jaialdian eta Feministaldian ere aritu izan zara tatuatzen. Nolakoa izan da hori?

Beste esperientzia bat izan da, eta oso eskertuta nago. Gozatu izan dudan arren, nahiago dut modu intimoago eta lasaia batean tatuatzea. Jaialdian

halako azkartasun batean sartzen zara: etorri, kalkoa jarri, egin eta agur. Bata bestearen atzetik. Halakoetan beti galditzen naiz prozesu bakoitza gehiago ez mimatu eta zaintzearen penaz.

Badu puntu militanteago bat.

Tattoo Circus espespeteen aurkako jardunaldia da, kartzelen aurkako borroka ikusarazteko eta finantzatzeko. Errekaleorreko circusean egon nintzen, behin bakarrik. Neurri batean militantea da, nahiz eta tatuengatik dirurik ez lortu, asko jasotzen duzu, horri esker nire lana zabaldu eta beste artista batzuk ezagutu ditut. Halako beste jaialdi batean egon nintzen Lizarran, emakume eta transen Tattoo Circus bat, eta hor adibidez artista oso interesgarriak ezagutu nituen: trans, bollerak, emakumeak...

Izan ere, aktibismo bolleroan ere aritzen zara. Badu eraginik zure jardunean?

Nik uste dut horrek ate gehiago ireki dizkidala. Lagunartean beti komentatu izan dugu, mediku, ginekologo, masajista... tranfeministak edo bollerak ezagutuko bagenitu, horra joango ginatkeela, espazio seguru hori lortzearen. Eta nik uste dut logika horrekin ere niregana etortzen dela jende transmaribollo asko. Horretaz gain egongo dira afinitate faltagatik edo gustu estetikoarengatik beste artista bat hautatzen dutenak.

Ezagutu dituzu antzeko posizionamendua duten beste tatuatzaile batzuk?

Bai, Bartzelona ingurukoak, bollerak, transak, tatuajearen mundu militante horretan asko ibiltzen direnak, eta batez ere kolektiboko jendearekin lan egiten dutenak. Oso interesgarria izan zen, esperientziak konpartitzeko eta errealitate ezberdinak ezagutzeko.

Zaila da bizibidea ateratzea tatuatzaile gisa?

Beste diru iturri batzuk izaten saiatu naiz, pasio hori ez galtzeko edo izan daiteke pasio hori galtzeko beldurrez. Tatuajeak nire behar ekonomikoetan pisu gehiago hartu duenean, esentzia hori pixka bat galdu egin duela sentitu izan dut. Kontraesanak izan ditut eta orain-

dik ere baditut, afizio-ofizio horretan. Niretzat, tatuajea bada mendi-puntara igo eta jaistearen antzeko zerbait, plazerra ematen dit, goraldi moduko bat...

Eta ez duzu nahi goraldi hori bihurtzea zure diru-iturri nagusia, tatuajearekiko duzun harremana aldatu egingo litzateke-eta diruaren eraginez.

“

Askoz ere konektatuago sentitzen naiz 'handpoke' teknikarekin: soinurik gabe, soilik orratza, azala, eta ni; purutasun hori”

Gutziz. Dena den, zaila egiten zait. Hainbat diru-iturri edukitzeak denbora eta energia eskatzen du, eta azkenean horrek nire bizitzan presaka ibiltzea eta beste gauza batzuk ez zaintzea eragiten du.

Etorkizunerako ametsik edo erronkarik baduzu?

Aurreko astean amestu nuen Aizkora izeneko tatuaje-estudio batean tatuatzen nabilela. Estudio hori existitzen da, Nabarrerria kalean dago, Iruñean, baina nire ametsen bertako langileak pertsona transmaribolloak ginen, eta bereziki kolektibo horretako pertsonak tatuatzen genituen. Horrelako lan-militantzia eredu batek bai erakartzen nau eta, adibidez, nire lana lan arrunt bihurtzekotan bide hori aukeratu nukeela eta gustatuko litzaidakeela uste dut.

Aurreiritziak ere badaude tatuajeen inguruan. Zuk halakorik jaso izan duzu tatuatzailea zarela esaten duzunean?

Familian, hasieran, bai esan zidaten: "Nola tatuatzen hasi zarela? Jendeak tatuajeak egiten ditu?". Ez bakarrik nik tatuajeak nituelako gorputzean, baizik eta ni neu hasi nintzelako besteei egiten. Familian asko lotzen zuten kartzelarekin edo marinelekin, eta halako batean alabak tatuajeak egiten dituela... "Bestarik ez genuen behar". Oso hortik izan zen erreakzioa.

Orain ez dute horrela ikusten?

Ez, orain interesatu egiten zaie. Beraien ikuspegia ere aldatu da. Orokorrean ere aldatu da. Oso jende helduari ere egin dizkiot tatuajeak; 80 eta piko urteko emakume bati, adibidez, bere lehenengo tatuajea egin nion.

Hara.

Etorri ziren bera, alaba eta iloba tatuaje berdina egitera. Oso polita izan zen. ●

aholkukoop
Fiskala Kontablea Laborala

**EKONOMIA SOZIAL
ETA ERALDATZAILEAREN
BIDEAN DOAZENEN
AHOLKULARITZA**

Ametzagaina 17, behea / Donostia
943 005 680 aholku.eus

mitxelena
MEKANIZATUAK

Ezagutu dituzu antzeko posizionamendua duten beste tatuatzaile batzuk?

Bai, Bartzelona ingurukoak, bollerak, transak, tatuajearen mundu militante horretan asko ibiltzen direnak, eta batez ere kolektiboko jendearekin lan egiten dutenak. Oso interesgarria izan zen, esperientziak konpartitzeko eta errealitate ezberdinak ezagutzeko.

Zaila da bizibidea ateratzea tatuatzaile gisa?

Beste diru iturri batzuk izaten saiatu naiz, pasio hori ez galtzeko edo izan daiteke pasio hori galtzeko beldurrez. Tatuajeak nire behar ekonomikoetan pisu gehiago hartu duenean, esentzia hori pixka bat galdu egin duela sentitu izan dut. Kontraesanak izan ditut eta orain-

Eztiago Industrialdea 21, HERNANI 943 55 25 12 - 16
info@talleresmitxelena.eus www.talleresmitxelena.eus